

Ființa și terenul de muncă al apostolatului laic.

De: Dr. GRIGORIE GH. COMȘA, Episcopul Aradului.

Mișcarea milioanei și milioanei de suflete nu se poate face fără forțe suficiente. Preoții au chemarea divină a mântuirii sufletelor, dar ei au foarte multe funcțiuni de îndeplinit: funcții religioase și acte administrative, și astfel ajutorul laicilor e necesar. Laicii încă sunt datori să îndeplinească porunca iubirii. Nu este nici pentru ei indiferent dacă frații lor, cu cari împreună au trăit în biserica ortodoxă română și în statul român, — vor preamări pe Dzeu în veci, sau vor petrece în chinuri.

Preotul, mai ales cel cu mulți credincioși, nu are timp să se apropie de cei depărtați de biserică și deci un apostol laic mai ușor se apropie de ei, ca să-i readucă și să trezească în ei interesul față de sufletul lor propriu. Când interesul acesta este ajuns, pe cel readus apostolul laic mai ușor îl lămurește despre adevăr.

Aici fixăm ființa apostolatului laic: „munca pentru pregătirea terenului apostolatului pastoral și permanentizarea rezultatelor la cari a ajuns apostolatul.

La noi, până acum, s'a scris despre acest apostolat, dar mai mult teoretic, subliniind necesitatea acestui apostolat, dar pe terenul lui de muncă nu s'a trecut nici cu condeiul, deși s'a încercat în multe locuri aplicarea apostolatului laic. Vom călca deci noi pe teren practic și vom arăta ce s'ar putea face la noi cu apostolatul acesta. Căci noi trebuie să organizăm devotamentul și dragostea cu care laicii se pun în slujba Bisericii. Mulți laici cu toată inima ar veni în ajutorul Bisericii, dar cine le indică oare drumul? În cele următoare schițăm unele

orientări, mai ales cece privește apostolatul laic la catolici.

»Vom începe cu apostolatul laic în legătură cu chemarea pastorală a preotului și apoi vom trece pe terenul mai îndepărtat al acestui apostolat laic.

Fiecare laic are datoria să ajute Bisericii ca ea să aibe cât mai mulți și mai buni preoți. Laicii pot da concurs Bisericii în societățile tineretului Sf. Gheorghe, unde învățătorii și profesorii buni vor răspândi cărți bune. Laicii vor ține conferințe, profesorii vor vorbi în școli despre sublimitatea chemării preoțești; vor arăta faptele preoților buni, vor lua apărarea celor calomniați, ocrotind cinul preoțesc, îndemnând pe credincioși ca să asigure existența cinstită a preoților.

Laicii intelectuali au datoria să îndemne pe credincioși a face case parohiale, căci unde nu este, preotul e preocupat de neajunsul acesta, are să dea chirie și este îngreunat cu soarta lui materială.

Laicii pot ajuta mult la ridicarea de biserici. S'ar putea înființa societăți pentru apărarea preoților. *În alte țări există societăți ale mamei lor de preoți.*

Pastorația are trei ramuri: vestirea cuvântului (chemarea didactică), sfințirea omului și cărmuirea sufletelor. Laicii pot ajuta vestirea cuvântului prin ascultarea regulată a predicilor, cece va încuraja pe preot, — prin relevarea predicilor bune în societăți, conveniri, cece îndeamnă și pe alții să meargă ca să asculte predici și slujbe sfinte.

Laicii predau religia, unde nu pot preoții să catehizeze, fiind ocupați. Ore de religie se pot aranja și în cadrul diferitelor societăți religioase, în spitale, temnițe. Cine nu se bucură ca un învățător laic cu aprobarea episcopului să țină asemenea lecții de religie??!! Un intelectual laic face bună impresie, ținând conferințe religioase despre adevărurile religiei, despre primejdia sectelor etc.

Laicii pot face propagandă și pentru împărțirea credincioșilor cu sfințele faine. Părinții, educatorii, învățătorii, profesorii de religie au marele rol de a instrui pe toți, că cea mai mare datorie a creștinului este să ia parte la sfânta Liturghie și cel puțin în cele patru posturi să se spovedească și cuminece. Voim să înțeleagă toți, că absentarea dela sfințele servicii divine și dela cuminecare aduce cu sine apostazia dela Biserică.

Laicii, în loc să critice interiorul Bisericii, mai bine să se constituie în reuniuni pentru înfrumusețarea bisericii. Să între în corurile bisericești, să sprijinească acțiunile cari tind să ridice nivelul slujbelor bisericești. Ei au datoria să ajute ca mirii să fie catehizați înainte de căsătorie, să îndemne pe cei ce trăiesc în concubinaj ca să se căsătorească. Din punct de vedere social e rău dacă familiile celor căsătorii la biserică țin contact cu cei ce trăiesc în căsătorie civilă numai!

Laicii se pot organiza pentru cercetarea și îngrijirea bolnavilor și săracilor în comitete misionare, ca în eparhia Aradului.

Parohiile au nevoie de laici, cari să ducă în familii știrile parohiei, publicațiile, veștile ei, circularele ei, iar parohia are nevoie de persoane laice, cari să aducă la cunoștința parohiei cazurile de boală, mizerie etc. În acest scop parohiile se vor împărți în sectoare și pe străzi. În München, de pildă, sunt peste o sută informatori despre săraci, copii bolnavi, concubinaje, șomaj etc. Acești informatori duc la biserică pe concubini, pe bolnavi îi cercetează și conduc la preot etc.¹⁾

* * *

În cele următoare vom schița cece pot face laicii pe terenul altei activități, care nu este în legătură cu activitatea pastorală. Astfel mai întâi pe terenul carității organizate pot ajuta laicii. În legătură cu spitalele, azilurile de copii, orfelinatele, societățile de binefacere, se pot ajuta bolnavii și săracii. La catolici societățile Sf. Vincențiu adună bani și-i duc săracilor, cari vin în contact personal cu membrii

societăților. Membrii aceștia, cam 12 în fiecare societate, au datoria a cerceta acasă pe săraci, cunoscând starea lor materială și morală.

Pe terenul îndrumării tineretului laicii pot ține conferințe și serate cu părinții, tratând teme despre educația pruncilor etc. În societățile pentru tineret să țină conferințe etc.

Pe terenul presei și literaturii să sprijinească scrisul creștinesc. Aici ar putea ajuta laicii prin colecte pentru un mare cotidian creștin ortodox, apoi prin ducerea cărților bune în spitale etc. În parohii pot ajuta la înființarea de biblioteci.

Pe terenul educației sociale a poporului, laicii pot ține conferințe despre îngrijirea pruncilor, gospodărie, economie, despre igiena locuințelor etc. Lupta împotriva alcoolismului, gruparea muncitorilor în reuniuni creștine etc.

Acestea sunt cele mai importante lucrări, pe cari le-ar putea săvârși laicii noștri. În toată munca lor laicii să lucreze sub conducerea ierarhiei bisericești și să nu să facă judecatori ai ierarhiei. Mai vârtos să se roage pentru viața curată și munca fără prihană a preoților, cum recomandă preotul T. Chiricuță.

«Și dacă împrejurul tău nu vezi decât un singur preot, dintr'o mie, care se ostenește în adevăr să lucreze și să zidească la corabia mântuirii, care este biserica, potrivit cu planul ce i l-a încredințat Dumnezeu, tu ține-te de pilda lui și nu osândi pe nimeni. Ci mai vârtos: roagă-te, tu și cu toți ai tăi, Domnului, ca El să se milostivească de toți membrii ierarhiei Bisericii, spre a se săvârși în ei toți lucrarea trezirii. Și astfel, prin rugăciunea ta, vei fi ajutat și tu, în măsura pe care o vrea Domnul, la zidirea corăbiei Bisericii, prin care suntem chemați a ne mântui toți.»²⁾

De încheiere îndemnăm pe toți să organizeze munca apostolatului laic. În biserica romano-catolică apostolatul laic face parte din o mișcare cu mult mai mare, numită Acțiunea catolică, fiind aceasta strângerea laolaltă a forțelor catolice, organizate pentru menținerea, propagarea, și apărarea principiilor catolice în viața personală, familiară și socială.³⁾

Și la noi, la ortodocși, forțele laice se pot organiza și îndruma mai conștient, ca apoi ele să constituie una din axele cele mai importante ale ortodoxiei!

¹⁾ Intră în Corabie tu și toată casa Ta. Buc. 1930 p. 19.

²⁾ Dr. N. Brinzeu: Acțiunea Catolică. Lugoj 1930 p. 7.

³⁾ După Bangha: Az apostolkodás kézikönyve. 1927 p. 35.

Ce este preotul?

Slugi ale lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu sunt preoții, după graiul Sf. Apostol Pavel (I. Cor. 4. v. 1). Sf. Ioan Gură de Aur zice, că preoția este cea mai înaltă treaptă, căci D-zeu dă preotului nu să facă exerciții în postire, să doarmă pe jos, să apere pe nedreptățiți, pe orfani. Toate acestea le face oricine altul: preotul este mai mult: este cărmuitor de suflete. (Cartea II § 2). Preotul are puterea legării și deslegării, care nu s'a dat nici principilor pământești, nici îngerilor. De părinți ne ținem prin carne și sânge, dar de preoți suntem mai strâns legați, căci prin ei ne naștem fii ai lui Dumnezeu. (Cartea 3 §. 9).

Și acum, să vedem ce zice Lacordaire despre preot: «Preotul este omul uns prin transmiterea darului Duhului Sfânt pentru a răspândi sângele nu prin vitejie, ca soldatul, nu prin justiție, ca magistratul, ci prin iubire, ca și Iisus Hristos. Preotul este omul de sacrificiu, împăcând în fiecare zi cerul și pământul și anunțând în fiecare zi oricărui suflet adevărurile primordiale ale vieții, ale morții și ale învierii».

Lacordaire e de părere că preotul nu este deci un simplu moralist, sau filosof, căci de multe ori luptă cu filozofia lumii; preotul, — zice Lacordaire, — nu este nici funcționar public, căci toți suveranii lumii s'ar uni să creeze un preot și ar crea numai un personaj înjosit.

Lacordaire spune următoarea pildă:

În timpul revoluției franceze, unul din capii conducerii se prezentă într'un templu, îmbrăcat într'o robă albă cu o cingătoare albastră și ținând în mână un vas cu flori, pe care-l oferi «Ființei supreme, fondatoare a republicii».

În sine, acest act n'avea nimic mai simplu și rațional: penfruce un magistrat, îmbrăcat în haine de solemnitate, n'ar fi putut oferi lui Dumnezeu unul din lucrurile cele mai curate și mai plăcute ale creațiunii sale, un buchet de flori? Și cu toate acestea, el căzu sub greutatea unui ridicul desăvârșit! Săvârșise un act sacerdotal, fără să fi primit însă transformarea sacerdotală, fără să se fi ridicat la imaginea adevărată a preotului.

Ne oprim aici. Numai prin inimă aleasă ne putem ridica să fim icoana adevăratului preot. Purtând în suflet patimi omenești, dor de răzbunare, orgoliu și câte alte neajunsuri, — nu avem vrednicie pentru preoție. Eu unul socotesc, că dorul de răzbunare întunecă mai mult chipul bunului preot. Dorul de răzbunare împuținează binele în lume. Am văzut în viața mea câteva

cazuri, când răzbunarea asupra persoanei a avut loc. A lupta împotriva păcatului trebuie, dar împotriva persoanei nu. Repet încă odată. Nu. Nici Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului.

Când un preot se răzbună asupra unui preot, de fapt nu un preot s'a răsbunat, nici chiar un simplu creștin, ci o ființă cu chipul de fiară sălbatică.

Ești dezertor sau slujitor?

Faima nuvelistului și dramaturgului Pirandello a ajuns și până la mine. Cumpărai, cu dorință vie, volumul «Nuvele alese», tradus din limba italiană de Alexandru Marcu. Auzisem că Pirandello nu caută senzaționalul și astfel începui să citesc în liniște deplină. Am rămas fascinat mai ales de două nuvele: «La sapă» și «Credința». Poate aveți curiozitatea să cunoașteți pe cea de a doua: «Credința»!

La bătrânul preot Petru vine tinărul preot Anghel, care voia să se lase de preoție. Anghel voia să-i comunice preotului bătrân că nu mai poate suporta încătușerile dogmelor, căutând mai multă libertate. Bătrânul preot tocmai atunci era chemat de o femeie dela țară să-i facă o sfântă slujbă. Cum era bolnav, a rugat pe Anghel să-l înlocuiască. Anghel primi.

Ajungând în sacristie, i se părea că acea încăpere are altă înfățișare. Văzu pe femeia care veni să i se facă slujbă. Într'o mână avea doi pui de cocoș, iar în cealaltă avea trei franci de argint pentru acatist. Bărbatul ei murise, copilul ei plecase în lume și acum venea să dea slujbă, că doar Dumnezeu îi va aduce copilul acasă. Bătrâna îi povesti necazul, dar preotul Anghel o îndrumă de repețite ori să plece, că pentru asemenea lucruri nu trebuie slujbă. Bătrâna lămuri că era la mijloc o juruință. Preotul gândindu-se că el ține locul bătrânului Petru, fu aplicat să facă slujba, dar fără a primi darurile. Femeia însă îi zise: D-ta nu ești preot? Sau crezi că eu nu dau din inimă? Cât am îndurat să adun darurile acestea». Și se porni pe plâns în neștire. Preotul Anghel simți atunci că nesocotise credința acelei babe.... Și începu a face slujba cu mai mare evlavie ca oricând până atunci. Credința femeii îl oprise să dezerteze.

Ești preot, frate? Crezi poate că dacă nicio dată nu ai avut gândul să părăsești preoția, nu ești dezertor? Dar dacă nu mai pui inimă în lucrul preoțesc nu ești oare absent dela datoria ta? Preotul e dator cu cea mai mare cinstire de Dumnezeu. Și Dumnezeu așteaptă chiar dela un om de rând să-i slujască din toată ființa lui,

căci toată ființa lui este dela Dumnezeu. Dar atunci ce să zică preotul? Alipirea lui către D-zeu să fie model, evlavia lui model, împlinirea poruncilor model etc.

Frate dragă! Dacă ești preot, cercetează-te pe tine și dă-ți silința a te numi slujitor după vrednicie.

Căci dezertori sunt în toate domeniile vieții.

Pedepsirea unui preot.

Citind pe Pirandello, m'am hotărât, frate dragă, să-ți vorbesc pe scurt despre bătrânul Siroli, care avea patru copii, dintre cari unul era preot. Vei crede, frate, că ar fi mai bine să-ți zădăresc ceva din viața preotului. Din cele următoare vei vedea că mai multă vrednicie avea tatăl preotului, Siroli, să se vorbească despre el.

Siroli și-a tras bucățica dela gură, numai și numai ca să vadă pe fiul său preot. Și Dumnezeu i-a ajutat. Mare bucurie a avut când a asistat la prima slujbă sfântă a fiului său. Dar păcatul, care se leagă de om, s'a legat și de tânărul preot. Acesta săvârși un păcat greu. Tatăl său, Siroli, se duse la oraș să vadă dacă este adevărat. S'a convins că era așa. Fiul lui păcătuiuse. Pentru el a cheltuit mai mult ca să-l facă preot, iar ceilalți au rămas la sapa. Nu peste mult îi veni vestea că treaba s'a dat uitării și că fiul său va fi transferat la altă parohie. Bătrânul Siroli zise: așa face episcopul? dar fiul meu să mai atingă anafora cu mâinile pângărite?

Fiul său, preotul, venise însoțit de pândarul moșiei, ținute în arândă de Siroli, ca să ceară iertare. Dar Siroli își desbracă fiul de antereu, apoi luă antereul, îl perie, îl pături cu grije, îl sărută, apoi îl așază într'o lădiță, în care erau păstrate hainele celor trei copii morți. Și șezând pe ladă isbucni într'un plâns amar!!!

Iar noi chemați suntem a reflecta. Mulți părinți nu dau nici un ideal de viață copiilor lor. Pildă nu dau, ba le alimentează capriciile și nu-i rețin dela senzualitate. Nu-i mirare că ne pomenim în viață cu elemente tinere, cari nici în școală nici în societate nu și-au putut forma caracterul. Datori suntem a ne gândi să facem apel la părinții buni, cari au dat creștere bună fiilor lor, ca să-și trimită copiii la chemarea preotească. Părinții buni, cari și-au luminat copiii, mințea și inima lor, le-au educat voința, sunt chemați a lucra împreună cu Biserica.

Poate că intelectualii noștrii ar avea și ei un rol aici. Am ajuns ca numai fii de țaran să mai vină la preoție. Avem avocați, medici, ingineri, profesori distinși. Așteptăm să-și trimită fiii la preoție, căci și în cler ne trebuie o elită. Sunt în cler persoane de elită, dar preconcepțiile idei ale timpului să mai cedeze și să ne vină elemente cât mai distinse în cler.

Un criticism exagerat s'a pornit asupra clerului. Ni se cere să fim riguroși, aspri în pedepsirea preoților. Ajutor am voi să primim și nu numai sfaturi, când este vorba de primenirea rândurilor clericale. Mai mult sprijin, pe lângă sfaturile bune.

Cuvântarea

P. Sf. Sale Episcopului GRIGORIE al Aradului, ținută la Congresul preoților misionari din Cernăuți în 27 Sept. 1930

Polenul florilor celor mai fermecătoare ale cugetului a fructificat viața noastră sufletească din clipa în care asociația misionarilor ortodocși a intrat în serviciul ortodoxiei române.

Ne trebuiau tot mai multe forțe pentru a dovedi că suntem solidari în credință cu Sfântul apostol Pavel, Nichita Romanul, Veniamin Côtache și Andrei Șaguna.

Fiind și preoții misionari o asemenea forță, am venit în mijlocul Fraților Voastre, mânat de nestrămutata credință, că dacă Dumnezeu nu a lăsat în grija oricui să picteze aripile minunate ale fluturilor și păunilor, cu atât mai puțin a putut lăsa la voia întâmplării soarta Bisericii ortodoxe, izvorul fericirii noastre a tuturor. O lumină divină mi-a luminat sufletul să viu aici, spre a mă bucura împreună cu I. P. Sf. Mitropolit Nectarie, căci trăim vremuri când inimile noastre trebuie cât mai mult să bată împreună, iar gândurile noastre să urmeze aceeași direcție.

Simțim că în adevăr ne trebuie cât mai multă comunitate de gândire și acțiune, căci nu numai Biserica noastră, dar întreg creștinismul este amenințat de toate părțile, de către concepțiile anticreștine. Astăzi, în veacul supremei civilizații, se dă un crâncen război pentru pânea de toate zilele, iar popoarele necreștine nu sunt în stare să facă deosebire între națiunile așa zise creștine și între adevărații creștini, câtă vreme necreștinii văd acte de exploatare între națiunile creștine. Un episcop metodist, al negrilor din Africa, d. Gregg spunea în anul acesta la un congres al tineretului, că în orașul Iohannisburg din Africa de sud fu întâmpinat

de un indigen cu următoarele cuvinte: »fii binevenit, dar declarăm limpede că în ceea ce privește cele făcute nouă de așa numiții creștini, suntem cu neîncredere față de creștinismul ce ni-se predică«.

Nu este locul aici să vedem ce am putea spune despre creștinismul nostru ortodox, căci am face ca și cavalerii și învățații Constantinopolului, cari discutau despre originea lumii atunci când tunurile turcești spărgeau porțile cetății. Am venit spre a face dovada că mă solidarizez cu munca uniformă ce se întreprinde spre ridicarea prestigiului ortodoxiei criticate de multe ori chiar și de cei cari nu sunt vrăjmașii ei. Văd în preocupările acestui Congres hotărârea fermă a Bisericii de a contribui și ea prin caritate la înlăturarea sărăciei cauzată de ignoranță, incapacitate fizică sau intelectuală, lipsa de prevedere, lipsa de ocupație, de lucru, lene, risipă, beție, bătrânețe, vitregiile naturei etc.

Intrezăresc afirmarea adevărului că preotul român ortodox știe să fie milostiv, după pilda arhiereului Hristos d'n Epistola către evrei și că preotul ridicat din popor prin sărăcie, învățând să fie compătimitor, se va nizuși să sprijinească opera caritativă.

La un congres adventist din Timișoara în Sept. c. misionarul elvețian Rasmussen arăta cu proiecțiuni realizările caritative din alte țări. Sper însă că în curând va sosi vremea să mergem noi în alte țări și să vorbim despre realizările bisericii ortodoxe. Căci noi avem nu numai cuvintele, ci și Duhul lui Hristos; noi avem curajul și sinceritatea să spunem că dacă 1900 ani n'am avut nevoie de străini să ne vorbească despre Hristos, — cu atât mai vartos de acum înainte, prin creștinism activ, vom căuta să fim o putere regeneratoare, precum era creștinismul primelor veacuri.

Cu nădejde să mergem deci înainte în lucrările noastre, având cu mândrie în frunte pe apărătorul ortodoxiei, I. P. Sf. mitropolit Nectarie. Oricare clipă pierdută, precum zice Napoleon, poate fi aducătoare de nenorociri. Walter Scott zicea: Fă îndată ceea ce trebuie să faci și odihnește-te numai după muncă, iar nu înainte de muncă.

Lupta noastră e lungă, căci inamicul reapare după înfrângere. Să nu uităm deci că numai prin excepție a răpus David prin o livitură pe Goliat.

Precum apa mării prin valuri continue merge înainte, așa și noi prin mișcare continuă să progresăm. Să fim siguri că dacă Michel Angelo a lucrat 40 de ani la statua lui Moisi, noi prin

muncă și mai mare vom ajunge să înfățișăm icoana lui Hristos în sufletele oamenilor.

Cuceritorul mongol Timur Lenk în vec. XIV, în cursul unei lupte observă că o furnică de 25 ori a încercat să urce un perete, având o sarcină în spinare. Dar i-a reușit și atunci zise Timur: Această furnică nu a descurajat și a biruit.

Să avem curaj la muncă și vom birui. Să facem un front unic și vom birui. Prin luptă la biruință, prin biruință la cununa de lauri spre binele Bisericii, Tronului și Patriei. Amin.

Spre o nouă muncă și viață.

II.

Solidaritatea creștină.

Extrem de durerosul și păgubitorul pentru viața sufletească, trecutul nostru, nu numai pe noi, ci pe o mare parte dintre frați i-a făcut să aibe un deosebit cult petru lamentație. Incontestabil, că și lamentația este un mijloc de luptă, prin care poți să mști întrucâtva sufletele. Cerșitorul dela colțul de stradă prin lamentație își câștigă codrul de pâine. Dar lamentația le stă bine celor slabi, celor umiliți, celor zdrobiți, celor ce au pierdut cu desăvârșire orice încredere în puterile lor.

Dar, vai, lamentația nu are nici o putere față de legile de fier și nemiloase ale naturii. Natura întreagă ține în mână o mătură mare, cu care mătură de pe arena vieții, fără nici o considerare, pe cei slabi.

În actualele împrejurări de viață nu mai poți impune și nu mai poți ajunge ceva față de solidaritate.

Iată forța care ne trebuie!

Acum e timpul să ne punem întrebarea, că mai avem noi ceva comun cu vânjosul și neînfricatul cioban român, din creerii munților, care atunci, când vede ursul venind, nu se sperie, nu se cutremură, nu se înfricoșează, ci prinzând securea în mâini, parecă întreaga-i osătura și musculatură i se preface în fier. Lovitura care o aplică ursului par'că e un trăsnet. Dihania înspălmântătoare, în fața ciobanului, care în loc să despereze și-a adunat toate picăturile de forță, cade ori fuge.

Viața, cu toate greutatele ei, este și dansa un fel de dihanie, în fața căreia nu ai făcut nimic, dacă nu ți-ai adunat toate puterile.

Adunarea puterilor într'un bloc puternic ne lipsește noaua! Și timpul ne chiamă insistent să facem opera solidarizării. Și poate nici o tagmă din lume nu are atâtea și așa întemelteate motive de solidaritate.

Noi trebuie să fim pildă credincioșilor noștri și nu știu în ce alt chip fericit am putea corespunde acestei meniri decât solidarizându-ne în primul rând noi preoții.

Toate armatele din lume, începând dela mica ceată a apostolilor până la armatele moderne, atunci au fost tari și învingătoare dacă soldații au mărturisit acelaș crez și s'au luptat cu aceeași putere și convingere pentru acelaș scop.

Să întemeiem, deci, fără amânare, solidaritatea noastră desăvârșită, cu care vom învinge.

Răslețiți în 300—400 de orașe și sate, cei mai mulți dintre noi ducem o viață grea și depreciată. Nu se poate chema altcum viața decât depreciată, dacă studiile pe cari le-ai făcut și-au deschis perspectiva unei vieți frumoase, ideale și tu apăsător de grija zilei de mâine nu poți gusta chiar nimic, o viață în-treagă, din frumuseța și idealismul cărora și ai închinat viața. Aceia, cari vor să culegă fructe negre din sf. scriptură, dovedesc până la evidență că nu au avut nici o notă comună cu scriptura. Lumea evangheliei este curată, senină și plină de cele mai profunde bucurii.

Și nu poate exista o tragedie mai groaznică decât tu să fii în slujba evangheliei, atât de dulce și frumoasă, și iarăși tu să trăiești și să simți că viața ta este neagră, săracă, tulbură și chinătoare.

Dacă dorim să trăim o viață evanghelică liniștită și rodnică, atunci numai o cale de slobozenie avem și aceasta cale este solidaritatea noastră.

Să ne împrumutăm unul altuia sprijin, iubire, îmbărbătare și ajutor. Sufletele mai tari au datoria și marea mulțumire dacă ajută sufletele mai slabe.

Dar această împărțire binefăcătoare a sufletelor nu se poate întâmpla decât în cercul solidarității. Și dacă viața noastră nu ne este nici dragă, nici prețioasă, atunci să nu ne gândim la marea răspundere în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, că nu avem dreptul să pregătim copilașilor noștri aceeași viață depreciată, aceeași viață grea și străbătută de simțirea fatală a pesimismului, pe care o trăim noi.

Gândiți-vă, iubiti frați, ce plătește viața noastră, dacă în sufletele copiilor noștri nu

am ridicat-o la nivel mai înalt. O pasere, fie cât de mică, își jertfește totul pentru puii ei și noi, cari stăm în slujba idealismului, noi să nu facem acelaș lucru!

Toate tagnele, cari să solidarizează în ziua de azi, să gândească la profitul ei, dar noi preoții, când discutăm ideea solidarității simțite, ne gândim la enormele pagube pe cari le suferim și noi și copilașii noștri, fiindcă nu știm și nu vrem să fim solidari.

Câte greutăți, câte rătăcirii, câte suspine și câte lacrimi ar dispărea dintre noi prin solidaritate.

Ei dar cine să facă aceasta solidaritate, va zice vre-un frate. Ar trebui să facem propagandă, ar trebui să ne luminăm reciproc.

Nu e de lipsă, dar absolut de lipsă de nici un sgomot, de nici o propagandă, fiindcă dacă fiecare dintre noi, ori suntem la orașe, ori la sate, nu simțim și nu suntem nici azi convinși că trebuie să fim solidari, atunci păcat de ori ce vorbă, de orice șir.

Nu are fiecare frate decât să se gândească la viața lui și la viața fraților lui în Hristos, ca ideea să apară coaptă, insistență, să fie realizată fără nici o propagandă.

Dacă nici suferințele de mii de ani, dacă nici lipsurile, nici umilirile de secole nu sunt pentru noi cele mai convingătoare motive că așa nu mai merge, să fim frați și totuși străini, atunci să lăsăm ca viața noastră să decurgă mai departe așa cum a decurs până acum, cu aceleași nevoi, cu aceleași dorințe, dar cu puterile pulverizate și neutralizate. Și dacă nimic de pe lumea aceasta nu ne poate pune pe calea acțiunii, atunci oasele din morminte ale soților și ale copilașilor, cari au dus o viață de calvar pe lumea această, ne vor acuza la locul competent cu absolut drept, care nu caută la fața oamenilor.

Fraților, deci răspundeți în fața conștiințelor voastre cu aceea ce veți putea răspunde.

Nimic nu e mai trist și mai vrednic de plâns pe lumea aceasta decât energia cheltuită zădarnic. Și noi și dacă nu ne vom solidariza în fața lumii, tot mereu vom cheltui în moara vieții mii și mii de energii, cari totuși, fiind izolate și sfărâmate, nu vor putea niciodată să producă acel rezultat și nu vor putea să îmbunătățească nici viața noastră materială, nici sufletească, pe care ar putea să-l producă în cercul de fier al solidarității. Și când vorbim de solidaritatea preoțimeii, trebuie să eliminăm și umbra presupunerii că noi am cugeta la vre-o stăpânire. Nu, fiindcă nici firea,

nici trecutul nostru, nici idealul nostru nu este să stăpânim ori să facem rău cuiva. Oh, nu, noi ne gândim că prin solidaritatea noastră am ridica, ca prin o minune, nivelul vieții noastre sufletești și *am doborât la pământ diavolul neputinței, care azi ne trage mai mult în spre pământ decât spre cer.*

Solidaritatea noastră nu are decât motive pur creștinești.

Nu voim să facem altceva, decât să distrugem concepția dușmanilor, cari din interese binepricepute, au făcut din *preoți slugi vrednici de disprețuit, nu de urmat.*

Cu D-zeu, deci, înainte frați preoți!

Să nu ne plângem și să nu lamentăm în fața mizeriilor de azi, fiindcă în lumea aceasta toate se cuceresc și nu se cerșesc.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

Curentul ecumenicității.

Tendința spre unitate este una dintre cele mai frumoase și mai fricte aspiratii ale sufletului omenesc. În Evanghelia Mântuitorului nostru Iisus Hristos, aceasta năzuință binecuvântată o afirmă tălmăcită în rugăciunea Sa arhierescă, în care se rugă pentru sine, pentru apostoli și pentru toți credincioșii, ca *toți să fie una, după cum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și ei să fie întru noi* (Ioan 17²¹).

Câtă vreme Biserica creștină a prezentat omenirii o unitate de gândire și acțiune, o unitate de „dogmă și disciplină”, a fost o forță, care a putut lupta cu succes împotriva Imperiului roman, cărui îi lipsea tocmai aceasta putere de coeziune: *unitatea*. Îndată ce și-a pierdut aceasta însușire primordială, prin sfârșirea trupului spiritual al lui Iisus, Biserica s'a lipsit de caracterul ei autontar, ecumenic și infailibil.

Exponenții și cărmuitorii ei de astăzi și-au dat seama, mai mult ca oricând, de acest neajuns. De aceea, încercările de apropiere și de unire între biserici — cu excepția celei papale — se urmează cu o stăruință uimitoare și cu rezultate bucurătoare. Mai ales în ceea ce privește pe anglicani și ortodocși.

Nu mai departe decât cu prilejul Crăciunului din anul trecut, Sanctitatea sa Patriarhul Alexandriei Melite II înștiința pe Arhiepiscopul din Chanterbury, că „Sfântul Sinod al Patriarhiei aderă la decizia din 28 Iulie 1922 a Patriarhiei ecumenice de Constantinopol, în chestia recunoașterii validității hierotonei anglicane și a succesiunii apostolice a Ierarhiei anglicane”. Astfel de știri, ori cât de incomplete și nedefinite ar fi, ne mângâie și ne lasă cu impresia că putem nădăjdui în apariția zorilor unei ere de pace și bunăînțelegere, cel puțin între biserici.

Dar mai avem de înregistrat și alt lucru, de o importanță puțin bănuită. După cum odinioară, după cucerirea Greciei și Macedoniei de Romani, reprezentanții intelectualității elene au plecat spre apus și au fecundat cultura și civilizația romană, iar, mai târziu, după căderea Constantinopolului, aceiași greci au con-

tribuit la înviorarea culturii apusene, — la fel și astăzi: exodul em-granților ruși, teologi și filosofi, face un proces de analogă influență, asupra raporturilor de interdependență dintre Răsărit și Apus. Personalități de stofta unui Glubokowsky sau Boulgkoff, Arseniew și Zankoff, popularizează ortodoxia în apus și fac parte din comitetele cari se ocupă cu problemele de continuare a începuturilor de înțelegere dintre biserici.

În aceasta privință nu putem trece cu vederea acțiunea comitetului de continuare a conferinței dela Lausanne, care în anul trecut s'a întrunit într'un oraș din Elveția (Mürren), și care între alte hotărâri, a decis ca să „intervie pe lângă Facultățile teologice și seminarii, ca să introducă în program *cursuri sistematice, relative la curentul ecumenicității și al relațiilor reciproce dintre biserici*”. E o hotărâre de natură irenică, deci laudabilă. Ideea unirii trebuie coborâtă în școli și mai departe, în masele populare chiar.

Alianța popoarelor prin Biserici și împreunarea tuturor bisericilor nu se va putea făptui prin concluzori sau desiderate congresuale, decât pe calea împăciuirii dintre om și om. Congresele facilitează și accelerează numai și desăvârșesc ceea ce trebuie să existe deja real și obiectiv în mulțime.

Prin urmare, curentul sobornicității trebuie să circule cu aceeași intensitate de sus în jos, dar și de jos în sus, pentru ca idealul pentru care s'a rugat și a suferit Mântuitorul și Domnul nostru să se împlinească *între noi*, și să îmbrace cu un clas mai de vreme haina doritei realități cu „*o turmă și un păstor*” (Ioan 10¹⁶).

Pr. H. V. Felea.

Un trup și un suflet.

Nu de mult a ieșit de sub tiparul tipografiei diecezane din Arad cea mai recentă carte de predică a distinsului protopop din B. Comloș, Dr. Ștefan Cioroianu, cu titlul: *Un trup și un suflet*.

Aceasta carte din 90 de pagini, conține 40 de predică la cununii. În ele autorul, după o îndelungată experiență pastorală, ne înfățișează o mulțime de învățături creștinești și sfaturi părintești, pe cari păstorii de suflete e conștient ca să le împărtășească tinerilor miri, cu ocaziunea cununiei, pentruca soarele iubirii să fie și să rămână singurul stăpân în viața lor conjugală până la ultima răsufflare. Predicile acestea, în tocmă ca și cele funebre, publicate de P. C. Sa în vara anului trecut, se disting printr'un stil clar, corect și viu. Prin urmare merită, cu tot dreptul, un loc de frunte în biblioteca fiecărui preot ortodox, servindu-l, în cazurile de lipsă, un bogat material de consultare.

Cine l-a auzit pe P. C. Părinte Cioroianu predicând, și cine l-a urmărit cu atențiune scrisul de până aci, se poate convinge numai decăt, că aceasta scurtă dare de seamă nu este o obișnuită reclamă, ci mai de grabă e un cuvânt de mulțumită bine meritată față de acela, care fără pretenții și cu cele mai bune intenții, își pune distinsele calități, cu cari l-a înzestrat cerul, în slujba Bisericii și a Neamului nostru.

Bapțiștii în plin regres?

Ziarul nostru a înțeles în totdeauna a-și îndepărta lini o datorie sfântă de a preveni poporul de unele curente ce au consecințe foarte tragice și de pe urma cărora nu suferă altcineva decât neamul românesc și Sf. Biserică strămoșească, care a rămas și va rămâne triumfătoare — având temelii atât de solide, — în vârtejul veacurilor. Mulți — durere — sunt aceia cari nu se sesizează de aceste adevărate pericole ce amenință Sf. Biserică și scumpa noastră Patrie, făurită cu atâtea jertfe. Unul din aceste pericole este și bapțișmul, care subminează la temelii așezămintelor noastre. Nimeni nu-și dă seama că mâna străină — iudească — și arginții lui Iuda, lucră prin acești manechini, pentru a vinde și a strica sufletele nobile, punându-le în slujba satanei. Semnalăm un caz, dealtfel foarte regretabil, săvârșit de *adeptii înșelătoarei învățături sectare*, cari sfidează în truna lor și cele Sfinte, fără să-și dea seama că bătându-și joc de cele sfinte săvârșesc cel mai mare păcat. Săptămâna trecută, cu ocazia unei predici ținută de un predicator bucureștean, în com. Pleșcuța, s'a iscat un incident între «făcătorii de pace», care a degenerat într'o luptă din care Sf. Scriptură a suferit mai mult, fiind făvălită prin nămolul străzilor Pleșcuței. Și în urma acestei scene «creștinești» mulți au revenit la strămoșeasca lor lege, sub pavăza credinței adevărate luând sabia Duhului sfânt, care e cuvântul lui D-zeu. Sătenii Pleșcuței și odată cu ei toată opinia publică este din nou convinsă de fariseismul acestor ignoranți cari și-au pierdut simțul realității! Iată Bapțișmul ca împlinitor al Evangheliei păcii! Poporul narcotizat de vicleniile acestor mânăuitori a săgeților deavolului, începe a se deștepta, devenind din ce în ce tot mai fidel Bisericii ortodoxe, care a avut un rol atât de însemnat în conservarea noastră etnică și culturală. Am semnalat numai un caz din nenumăratele lor fapte, cari stau în deplină contradicție cu morala. Oare «Farul Mântuirii», care publică un articol plin de sofisme intitulat «Bapțiștii în plin progres», în fariseismul lor fanatic, nu posedă un gram de conștiință care să-i mustre? Sau epiderma li s'a îngroșat în mod îngrozitor! Constatăm cu bucurie că poporul începe a-și da seamă de ignoranța acestor sclavi ai Satanei, și alături de neobositul, iubitorul și aprigul luptător al credinței strămoșești P. S. S. Episcopul Grigorie, va lupta pentru apărarea Sf. noastre Biserici ortodoxe, care ne hrănește cu laptele cel mai dulce al învățăturilor lui Iisus Hristos, împotriva lupilor răpitori, — semnificația bapțiștilor de azi — cari ar trebui să înțeleagă odată pentru totdeauna versurile dela Sirah c. 3. v. 20:

«Cele mai presus de tine nu le căuta, și cele mai tari decât tine nu le cerca nebuneste!»

Horia Vișoiu.
stud.

INFORMAȚIUNI.

Distins cu brău roșu. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a împărtășit părintelui Calus Turic, preot în Arad, binecuvântarea pentru a purta brău roșu. Pe părintele Turic îl cunoaștem ca pe un preot care muncește cu multă râvnă pentru binele enoriașilor săi și

credem că distincția P. S. Sale va fi un nou stimulent la munca nobilă, la care este angajat părintele Turic.

AVIZ. Prea C. Părinți popoi, cari au esarendat sesii red. și vac. în favorul fondului preoțesc ep. pe anul 1930/31, și până în prezent n'au înaintat Consil. nostru Ep. contractele încheiate cu ară dașii, sunt invitați a le înalța de urgență.

Nr. 526/1931.

Aviz oficial.

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenul de calificare preoțescă cu absolvenții de teologie din Eparhia Aradului, precum și examenul preoțesc de promovare, se va ține Luni în 23 Februarie a. c. la ora 8 a. m. și zi ele următoare, în sala de ședință a Consiliului eparhial.

Absolvenții de teologie vor înainta cererile de admitere la examen, însoțite de următoarele documente:

- 1 Extras de botez.
2. Certificat școlar despre studiile pregătitoare.
- 3 Absolutor teologic.
4. Certificat de moralitate dela oficiul parohial.

Arad, 9 Februarie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Parohii vacante.

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial Nr. 162/931 pentru îndeplinirea parohiei vacante Bara se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima apariție în organul dlecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială, constatatoare din 32 jughere: 26 jugh pământ arabil, iar 6 jughere livadă.
2. Un intravilan parohial în estenziunea de 1/8 jugh.
3. Stole legale și birul legal, care s'a luat în concurs din oficiu.
4. Intregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este.

Dela concurenți se cere calificarea de cl. III-a.

Concurenții se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. Biserică din Bara, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, conform §-lui 33 din R-g. pentru parohii. Cererile de concurs se vor înainta în termenul concursului Oficiului parohial din Bara, prin Of. Prot. al Bălnșului.

Cei din alte Eparhii vor cere prealabilă binecuvântare a Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial, spre a putea concura. Bara, din ședința Consiliului parohial, ținută la 22 Ianuarie 1931. 1-3

În înțelegere cu Ioan Trifu, protopop.

Redactor responsabil: SIMION STANA